
Perspektivy vědy na vysokých školách. Scientia Pragensis – Den vědy na pražských vysokých školách

Perspektivy vědy na vysokých školách. Scientia Pragensis – Den vědy na pražských vysokých školách

Pět pražských vysokých škol představí veřejnosti své vědecké a výzkumné aktivity v rámci tradičního Dne vědy, který se uskuteční na půdě Vysoké školy ekonomické v Praze v pátek 27. listopadu 2009. Návštěvníci se budou moci osobně setkat s významnými osobnostmi české vědy, připraveny jsou zajímavé přednášky i prezentace vědeckých experimentů. (Praha 25. listopadu 2009, tisková zpráva)

Cílem již třetího ročníku **Dne vědy** je ukázat studentům i široké veřejnosti atraktivní pohled na vědu jako takovou a její přínos pro praktické využití s konkrétními ukázkami výzkumných úspěchů. Podtitul akce „O vědě jednoduše a zábavně“ svědčí o tom, že se česká akademická obec snaží tuto oblast přiblížit veřejnosti, a to navzdory stále vysoce aktuálnímu tématu podfinancování vědy a výzkumu.

Nedílnou součástí **Dne vědy** je i tisková konference, které se zúčastní rektori pořadatelských pražských vysokých škol (ČZU, ČVUT, UK, VŠE a VŠCHT) a na které se diskutují aktuální problémy rozvoje vědy na vysokých školách. Na tiskové konferenci dne 25. listopadu 2009 v prostorách VŠE, jejímž tématem byly Perspektivy vědy na vysokých školách, byly předmětem debaty problémy spojené s realizací Reformy systému výzkumu, vývoje a inovací v ČR, zejména koncepce Metodiky hodnocení výsledků výzkumu a vývoje a specifického vysokoškolského výzkumu, a dále pak spojení výzkumu na vysokých školách s potřebami praxe či spolupráce vysokých škol a Akademie věd.

zleva: Prof. Ing. Jan Hron, DrSc., dr.h.c., rektor České zemědělské univerzity v Praze, Prof. Ing. Václav Havlíček, CSc., rektor Českého vysokého učení technického v Praze, prof. RNDr. Václav Hampl, DrSc., rektor Univerzity Karlovy, Prof. Ing. Richard Hindls, CSc., rektor Vysoké školy ekonomické v Praze, doc. Ing. Josef Koubek, rektor Vysoké školy chemicko-technologické v Praze

Prof. Ing. Jan Hron, DrSc., dr.h.c., rektor České zemědělské univerzity v Praze

**Prof. Ing. Václav Havlíček, CSc., rektor Českého vysokého učení technického v Praze
Diferencovaný přístup k hodnocení vědeckých výsledků**

Letošní rok je rokem vážných diskusí nad novou Metodikou hodnocení výsledků výzkumu a vývoje. Ta je jedním z prostředků realizace schválené Reformy výzkumu a vývoje a zároveň i podkladem pro rozdělování finančních prostředků výzkumným organizacím. Zástupci univerzit se shodují, že stále přetrvávají problémy ve financování české vědy, zejména v jejím objektivním hodnocení, a znovu apelují na revizi Metodiky hodnocení vědy a výzkumu, která by měla sloužit jako klíč pro rozdělování institucionálních prostředků na vědu a výzkum. Současný systém oborově nediferencovaného hodnocení výsledků výzkumu a vývoje, který je založen na čistě kvantitativním přístupu, není dobrým systémem hodnocení. Zkušenosti z vyspělých zemí dokládají nutnost diferencovaného přístupu k hodnocení jednotlivých oborů a využívání širší škály hodnotících postupů a využití jak kvantitativních, tak i kvalitativních hodnotících kritérií. Prof. Ing. Stanislava Hronová, CSc., prorektorka VŠE, k tomu doplňuje: „**Hodnocení ve vyspělých zemích slouží v první řadě k hodnocení výzkumných institucí či programů, ale neslouží prioritně k rozdělování finančních prostředků.**“

Úloha specifického vysokoškolského výzkumu

Specifický vysokoškolský výzkum – tedy výzkum prováděný studenty – je nedílnou součástí studia na vysokých školách. Studentům nejen umožňuje realizovat první výzkumné záměry, ale také je učí získat dovednosti v grantové činnosti a v řízení projektů. Již více než deset let ale trvá hledání optimální formy udělování dotací studentům tak, aby tyto prostředky směřovaly přímo k mladým vědcům. O její naplnění se pokusila i poslední reforma. „*Současná úprava, která umožňuje pouze jediný způsob financování, významně zvyšuje transakční náklady na zajištění celého procesu. Navíc je z provozního hlediska téměř vyloučené, aby student žádal o víceleté projekty vzhledem k disharmonii mezi finančním a akademickým rokem, a tak se odpovědnost za podávání rozsáhlejších projektů přesune na bedra pedagogů, kteří tak budou o tyto finanční projekty soutěžit mezi sebou,*“ říká k novele doc. Ing. Ivana Tichá, Ph.D., **prorektorka ČZU.**

Systémové propojení vzdělání a výzkumu

Otázka aplikovaného výzkumu, rozvíjejícího nové perspektivní technologie a mající přímý dopad na efektivnost průmyslu, by měla být řešena systémově a komplexně. V této oblasti by mělo sehrát významnou roli Ministerstvo průmyslu a obchodu, mající rozhodující vliv na výrobní výkonnost České republiky. V návaznosti na výsledky analýzy dosavadního vývoje a stavu výzkumu a vývoje v České republice a jejich srovnání se západními systémy, ze kterých jasně vyplývá vysoká efektivnost výzkumu na vysokých školách, je nutné rozvíjet výhodné propojení výzkumných a vzdělávacích aktivit. Tuto skutečnost zdůraznil také **doc. Ing. Milan Pospíšil, CSc., prorektor VŠCHT**, když řekl: „**Rozhodně musí být technické vysoké školy stimulovány k rozvoji center aplikovaného výzkumu, kde dochází k propojení tvůrčího potenciálu diplomantů a doktorandů s vysokou erudicí a mezinárodními kontakty vysokoškolských profesorů.**“ V této souvislosti je třeba velmi pečlivě rozlišovat mezi aplikovaným výzkumem a průmyslovým vývojem. Zatím se bohužel průmyslový vývoj, který by neměl být podporován z veřejných zdrojů, úspěšně maskuje jako aplikovaný výzkum s nemalou veřejnou podporou a vráží klín mezi základní a aplikovaný výzkum a vyvolává protesty a nevráživost vědecké obce.

prof. RNDr. Václav Hampl, DrSc., rektor Univerzity Karlovy

Prof. Ing. Richard Hindls, CSc., rektor Vysoké školy ekonomické v Praze

doc. Ing. Josef Koubek, rektor Vysoké školy chemicko-technologické v Praze
Nepostradatelnost spolupráce vysokých škol s Akademií věd

V současnosti tak módní pojem globalizace se plně vztahuje i na vědu a znamená, že žádné skutečně vědecké pracoviště se neobejde bez široké spolupráce jak v zahraničí, tak i doma. Největší vědecké instituce v České republice – vysoké školy a Akademie věd České republiky tak přirozeně musí spolupracovat na řadě projektů, společně využívat nákladná experimentální zařízení, budovat společná pracoviště. Při trvalém nedostatku finančních prostředků na výzkum by neměly ve výzkumných programech v měřítku ČR existovat zbytečné duplicity. V poslední době se ve sdělovacích prostředcích v souvislosti s realizací Reformy systému výzkumu, vývoje a inovací objevovaly někdy i vášnivé polemiky, stavějící univerzity a Akademii věd proti sobě. Realita zejména v přírodovědných a technických oborech je ale jiná. Mezi jednotlivými vysokými školami a ústavů Akademie existuje řada dobře fungujících smluv o spolupráci jak v doktorském

studiu, tak i ve vědeckých projektech. Synergické efekty této spolupráce jsou dobře viditelné a pomáhají udržet českou vědu na úrovni, na které je alespoň v některých oborech vítaným partnerem pro vědecká pracoviště i v nejvyspělejších zemích. Prorektor ČVUT prof. Ing. Ladislav Musílek, CSc., k tomu dodává: „**Česká republika by neměla konkurovat vyspělým zemím levnou pracovní silou, ale intelektuálním potenciálem a špičkovými vědeckými výsledky včetně jejich aplikace do praxe. Toho lze dosáhnout jen společným využitím všech dostupných vědeckých kapacit a reálnou podporou vzdělávání a vědy jako klíčových priorit zajišťujících dlouhodobý rozvoj země.**“

Spolupráce vysokých škol a Akademie věd v praxi – BIOCEV

Právě díky spolupráci vysokých škol, v tomto případě Univerzity Karlovy, a Akademie věd vzniká za finanční podpory Evropské unie špičkové biotechnologické a biomedicínské centrum BIOCEV. „*Studentům UK tento projekt umožní vystudovat pod vedením nejlepších odborníků z Akademie věd i vysokých škol a v laboratořích s mimořádně kvalitním přístrojovým vybavením. Díky tomu můžeme získat generaci špičkových vědců, schopných se uplatnit jak v základním, tak v aplikovaném výzkumu,*“ vysvětlil přínosy projektu **prof. RNDr. Petr Volf, CSc., prorektor UK.**

Scientia Pragensis – Den vědy na pražských vysokých školách

Mladí lidé i široká veřejnost budou mít v rámci této akce opět příležitost pohovořit s vědci, vidět některé výsledky jejich práce a dozvědět se řadu zajímavých informací. Vyslechnout si mohou např. přednášky na téma: *Kůrovec versus smrk – kdo je vítěz a kdo poražený?, Jak mohou být Galileo, GPS a další družicové navigační systémy užitečné, Shakespeare a divadlo řečí, Od geniální myši ke slepici snášející zlatá vejce, Možná řešení hrozícího nedostatku vody, Jak počítač vidí a rozpoznává objekty a mnoho dalších.* **Den vědy** se koná v **pátek 27. listopadu 2009 od 9:30 hodin** na Vysoké škole ekonomické v Praze. Záštitu nad akcí převzal primátor hlavního města Prahy MUDr. Pavel Bém.

z tiskové konference ke Dni vědy, 25. 11. 2009, Vysoká škola ekonomická v Praze
Více informací je k dispozici na www.sciprag.cz

Informace a kontakty pro média

Česká zemědělská univerzita v Praze, navazující na stoletou tradici zemědělského vysokého školství u nás, je předním a mezinárodně srovnatelným centrem vysokoškolského vzdělávání a výzkumu v oblasti věd o živé přírodě, včetně jejich interdisciplinárního propojení s vědami ekonomicko-manažerskými či sociálními. V současné době studuje ve všech formách studia na 5 fakultách ČZU (Fakulta agrobiologie, potravinových a přírodních zdrojů, Fakulta lesnická a dřevařská, Fakulta životního prostředí, Provozně ekonomická fakulta, Technická fakulta), jednom vysokoškolském ústavu (Institut tropů a subtropů) a na celouniverzitním pedagogickém pracovišti (Institut vzdělávání a poradenství) v 46 akreditovaných bakalářských, 49 magisterských a 33 doktorských studijních oborech (10 z nich je v angličtině) přes 22 tisíc studentů. Absolventi ČZU nacházejí díky své univerzální přípravě kombinované s odbornou specializací uplatnění v široké škále různých profesí v ČR i v zahraničí. ČZU má se svými zahraničními partnery uzavřeno celkem 202 bilaterálních dohod v rámci programu EU - LLP Erasmus a 61 smluv o vzájemné spolupráci a v roce 2007 se stala členem sdružení 7 špičkových evropských univerzit působících v oblasti věd o živé přírodě – Euroleague for Life Sciences. Hlavní výzkumná zaměření, v nichž pracovníci ČZU dosáhli významných úspěchů, jsou oblasti biotechnologií, využívání alternativních zdrojů energie a celkové ochrany životního prostředí, ale i sféra rozvoje venkova, ekonomiky a řízení. Bližší informace naleznete na www.czu.cz

České vysoké učení technické v Praze patří k největším a nejstarším technickým vysokým školám v Evropě. V současné době má ČVUT osm fakult (stavební, strojní, elektrotechnická, jaderná a fyzikálně inženýrská, architektury, dopravní, biomedicínského inženýrství, informačních technologií) a studuje na něm přes 20 000 studentů. Pro akademický rok 2009/10 nabízí ČVUT svým studentům 85 studijních programů a v rámci nich 323 studijních oborů. ČVUT vychovává moderní odborníky, vědce a manažery se znalostí cizích jazyků, kteří jsou dynamičtí, flexibilní a dokáží se rychle přizpůsobovat požadavkům trhu. ČVUT se v tomto roce umístilo mezi 400 nejlepšími univerzitami světa, které vyhodnocovaly britské The Times. Mezi světovými technickými univerzitami obsadilo 171. místo. ČVUT dlouhodobě

zaštiřuje technologický výzkum a vývoj nejmodernějších technologií v této zemi. Příkladem je Centrum Josefa Bořka zaměřené na automobilový průmysl spolupracující s řadou mezinárodních firem automobilového průmyslu, robotické centrum nebo centra R&D přímo na ČVUT, jako Ericsson a Vodafone v mobilních komunikacích. Škola také spolupracuje s velkou řadou globálních hráčů, jako jsou ABB, Bosch, Daimler, GE, GTS Novera, Hitachi, Honeywell, McKinsey, Rockwell, Siemens, Skanska, Škoda-Volkswagen a Toyota. Více informací najdete na www.cvut.cz

Univerzita Karlova (zalořena 1348) patří mezi nejstarší světové univerzity. V současnosti má 17 fakult. UK je dlouhodobě mezinárodně nejrespektovanější vysoká škola v ČR a jedna z nejvýznamnějších střeoevropských výzkumných univerzit. Univerzita je jedinou českou vysokou školou, která se pravidelně umísřuje v publikované první pětistovce nejlepších světových univerzit obou nejrespektovanějších řebříčků - Times Higher Education Supplement (THES) a Academic Ranking of World Universities (ARWU). Hlavními aspekty tohoto renomé je vysoká úroveň vědecké práce a její úzké propojení s výukou, a to v mezinárodním kontextu a spolupráci. V hodnocení objemu vědecké práce váženém jeho kvalitou, kterou provádí vládní Rada pro výzkum a vývoj, byla v roce 2008 UK se skoro čtvrt milionem bodů nejvýkonnější vědeckou institucí v ČR. Jiný pohled na vědeckou činnost UK, počet záznamů v mezinárodní databázi Web of Science, vykázal nárůst o 13% (rok 2008). Tomuto vědeckému výkonu odpovídá i vysoký podíl akademických pracovníků UK na nejřůznějších prestiřních oceněních vědecké práce, od státních vyznamenání (prof. Armbruster, prof. Petráň) přes Českou hlavu (prof. C. Höschl) po ceny ministrů školství (doc. Krťous, prof. Grim) a zdravotnictví (prof. Komárek, prof. Rob, prof. Mazánek, prof. Třeřka, doc. Seeman) či předsedy Grantové agentury ČR (doc. Vokrouhlický). UK zavedla také svoje vlastní ceny za tvůrčí počin a cenu za prezentaci UK. Pro využití kreativního potenciálu studentů (zejména doktorandů) byly prostředky distribuované Grantovou agenturou UK navýřeny téměř o 10 % na 99,5 milionů korun. Významnou skutečností v oblasti vědy je také zapojení pracoviřř UK do 23 projektů 7. řámcového programu EU. Více podrobností na www.cuni.cz

Vysoká škola ekonomická v Praze je největší ekonomickou univerzitou v České republice. V současnosti se zde vzdělává téměř 19 000 studentů na řesti fakultách, ve 12 studijních programech a více než 70 oborech studia. V roce 2008 získala a v roce 2009 obhájila ocenění "1st Business School in Eastern European Zone" v rámci projektu EDUNIVERSAL, a stala se tak nejlepší školou v oboru ve řřredo- a východoevropském regionu. VŠE spolupracuje s více než 100 partnerskými univerzitami po celém světě, je rovněž členem Společenství evropských manařerských škol CEMS, ve kterém může být z každé země pouze jediná univerzita. V roce 2009 získala VŠE certifikát Evropské komise "ECTS Label" za správnou implementaci evropského kreditního systému a zároveň certifikát "DS Label" za udělení dodatku k diplomu všem absolventům. Absolventi VŠE zastávají významné funkce v soukromém i veřejném sektoru. Nejvíce jich směřuje do řůzných odvětví průmyslu, obchodu, marketingu, bankovnictví, veřejné správy, účetnictví, auditu, cestovního ruchu a do oblastí informačních technologií. Čestný titul VŠE "doctor oeconomiae honoris causa" převzala řada významných českých i zahraničních ekonomů, např. nositelé Nobelovy ceny prof. Robert A. Mundell, prof. Milton Friedman či prof. Gary S. Becker. Více informací na www.vse.cz

Vysoká škola chemicko-technologická v Praze se svými čtyřmi fakultami je největší technickou univerzitou s výukou chemie a příbuzných oborů ve řřřední Evropě. Na VŠCHT Praha studuje 4 000 studentů, z nichž je více než 15 % v doktorských studijních programech. VŠCHT Praha patří mezi nejúspěšnější české university a vysoké školy v hodnocení výsledků vědy a tradičně úspěšnou spolupráci s průmyslem. Výzkumné aktivity představují významný zdroj příjmů VŠCHT Praha, v r. 2008 podíl základního a aplikovaného výzkumu na celkovém ročním obratu překročil hranici 55 %. Kvalitních výsledků je dosahováno i v rámci mezinárodní spolupráce ve výzkumu a vývoji, objem finančních prostředků získaných pro řešení prestiřních evropských projektů 7. Řámcového programu již přesáhl 3 mil. €. Velmi dobré výsledky výzkumu a vývoje výrazným způsobem ovlivňují i oblast pedagogiky a vzdělávání. Každému studentovi se otevírá přístup ke řpičkovým analytickým řřstrojům a technologiím, nabízejí se rovněž možnosti zahraničních stáří. Magisterský či doktorský diplom je následně vstupenkou k dobře ohodnocenému uplatnění doma i v zahraničí. Mezi významné absolventy VŠCHT Praha patří např. prof. Otto Wichterle, objevitel kontaktních čoček, nebo prof. Vladimír Prelog, nositel Nobelovy ceny za chemii. Více informací na www.vscht.cz

Kontakty

Česká zemědělská univerzita v Praze

Ing. Prázová Ladislava, MBA
Oddělení pro vědu a výzkum
E-mail: prazova@rektorat.czu.cz
Tel.: 224 382 231

České vysoké učení technické v Praze

Mgr. Andrea Vondráková
Vedoucí odboru vnějšších vztahů
E-mail: vondrako@vc.cvut.cz
Tel.: 224 353 423
Mobil: 605 763 506

Univerzita Karlova v Praze

Mgr. Václav Hájek
Tiskový mluvčí
E-mail: pr@cuni.cz
Tel.: 224 491 248

Vysoká škola ekonomická v Praze

Ing. Jan Martin Rolenc
Tiskový mluvčí
E-mail: pr@vse.cz
Tel.: 224 095 754
Mobil: 731 124 440

Vysoká škola chemicko-technologická v Praze

Mgr. Ivana Picková
Vedoucí oddělení vnitřní a vnější komunikace
Tel.: 220 444 459
Mobil: 733 690 543